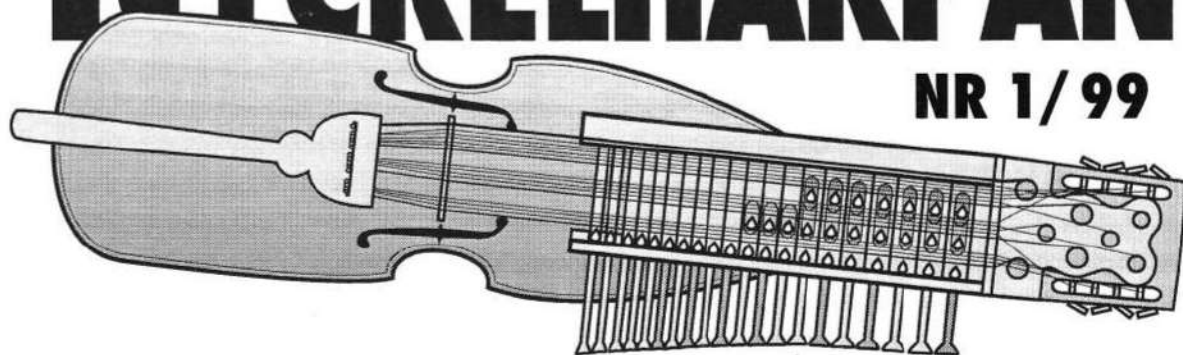

NYCKELHARPAN

NR 1/99

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS MEDLEMSTIDNING

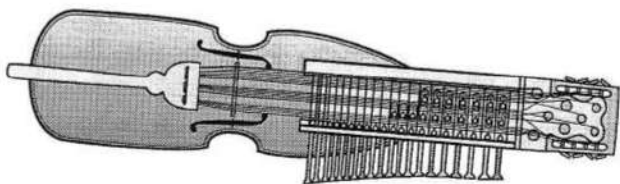
KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

SÖREN ÅHKERS BYGGBESKRIVNING

TVÅ LÅTAR AV BRODD-ALBIN

NYCKELHARPSTÄMMAN I ÖSTERBY BRUK

M. M.

NYCKELHARPAN NR 1/99

Årgång 13.

Medlemstidning för Föreningen Nyckelharpan.

Utkommer med 4 nr per år. ISSN 1401-2936

Adress: Föreningen Nyckelharpan, c/o Möllerman
Riddarstigen 17A, 183 30 Täby.

Tel. kvällar och helger 08-768 13 66, dagtid 08-676 96 57.

Ansvarig utgivare: Sture Möllerman.

Redaktion:

Sture & Marianne Möllerman, tel 08-768 13 66.

Anne-Marie Tärnström, tel 08-89 91 80.

Artiklar och bilder ur Nyckelharpan får ej kopieras för publicering utan medgivande från redaktionen.

Material till nästa nummer skall vara på redaktionen senast 10 maj.

Medlemskap i Föreningen Nyckelharpan kan väljas antingen fullt eller begränsat.

Fullt årligt medlemskap erhålles mot inbetalning av 125 kr på föreningens postgirokonto nr 491 82 94-2.

Väljer du lägre medlemsavgift, 100 kr, erhåller du tidningen Nyckelharpan men avstår från all övrig information.

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS STYRELSE

		Telefon
Ordförande	Sture Möllerman	08-768 13 66
Kassör	Paul Westman	08-649 22 09
Sekreterare	Anne-Marie Tärnström	08-89 91 80
Ledamot	Ingemar Aronsson	08-99 62 19
Ledamot	Bertil Wettersten	08-500 312 65
Suppleant	Christer Kvarne	08-641 25 12
Suppleant	Bertil Svensk	08-741 23 65

Föreningen Nyckelharpan org. nr 80 20 11-4289

Adressändring sändes till

Bertil Svensk, Örnens väg 44, 136 40 Haninge.

OMSLAGSBILDEN

Kurt Tallroth i buskspelets centrum på årets Slagstämman. Föreningen Nyckelharpan hoppas få Kurt som gästspelman under någon av vårens förestående träffar.

Foto: Sture Möllerman

INNEHÅLL

i detta nummer

Hur mår spelmanslagen?	sid. 3
Vårens återstående träffar	sid. 3
Kallelse till årsmöte	sid. 4-5
Sören Åhkens byggbeskrivning	sid. 6-7
C-durs valsen av Brodd-Albin	sid. 8
Prästlundsbäcken, polska av Brodd-Albin	sid. 9
Kalle Ågren och Gösta Hellström	sid. 10
Resultat av litteraturtävlingen	sid. 11
Boda-Mattes sista dagar	sid. 11
Österbystämman jubilerar	sid. 12

**Nästa
manusstopp:
10:e maj.**

Medlems- avgiften 1999

Medlemsavgiftens storlek är oförändrad (125 kronor). Det beslöts redan vid förra årsmötet. För denna ringa avgift får du tidningen Nyckelharpan samt möjlighet att delta i samtliga av föreningens anordnade aktiviteter. Vill du enbart ha tidningen, får du en reducerad avgift (100 kr).

Med detta nummer av vår medlemstidning följer ett inbetalningskort för innevarande år. Använd det vid betalning av årsavgiften.

BIRGER GUSTAFSSON AB

är Föreningen Nyckelharpan's sponsor i form av mycket generösa villkor vid tryckning av bl a vår medlemstidning. Vi tackar alla hos Birger Gustafsson AB som på detta sätt stöder vår verksamhet.

Hur mår spelmannslagen?

Flertalet av oss medlemmar i Föreningen Nyckelharpan ingår i olika musikaliska konstellationer som spelmannsgillen, lag eller mindre grupper. Ofta drivs dessa som ideella föreningar; öppna för envar som vill och tror sig om att kunna delta och utvecklas i det gemensamma musikutövandet. Detta ställer naturligtvis både krav och acceptans på såväl enskilda medlemmar som på spelledare och eventuella styrelser.

Men vad händer efter några år när flera av spelmännen inte orkar eller förmår att utvecklas vidare, samtidigt som andra mer framstående inte får tillräckligt med stimulans? För en del kanske det enbart rör sig om en social gemenskap under lättare musikaliska former medan andra har ambitioner åt riksspelmannshållet.

Detta kan lätt skapa problem som snabbt måste lösas, annars är risken stor att verksamheten och spelglädjen utarmas. Tyvärr finns det lag och gillen som efter flera framgångsrika år fått se sin verksamhet och musikaliska nivå åka rutschbana.

Ska man kunna behålla en hög kvalitet i det gemensamma spelet och ge stimulans och glädje åt alla deltagare, då krävs både kunskap och lyhördhet hos de som leder verksamheten. Och det hjälper föga med inbjudna storspelmän, kurser och helgkonferenser om det inte samtidigt bedrivs ett mycket målmedvetet musikaliskt utvecklingsarbete. Naturligtvis med hänsyn tagen till alla nivåer inom gruppen.

Hur detta ska gå till i praktiken är något som många med mig ofta funderat över. Kanske är det ändå så att verksamheten borde delas upp i mindre grupper med hänsyn till personers olika musikaliska möjligheter och färdigheter.

Men nog är det väl mycket roligare om man tillsammans kan utvecklas och lära sig mera av det som man så gärna vill hålla på med.

Glöm bara inte bort det individuella spelet. Ett alltför ensidigt spelande i ett stort spelmannslag kan lätt leda till att låtarna blir utslätade och onyanserade.

Sture Möllerman

Vårens återstående träffar.

Vår första träff, den 24 februari, har vi just fått uppleva. Det blev med videofilmvisning i Stagneliussalen på Hartwickska Huset. Leif Alpsjö har samlat inspelningar av gamla nyckelharpspelare. Det var detta material vi fick ta del av. I nästa nummer av Nyckelharpan kommer vi att redovisa intrycken från denna kväll.

Som vi tidigare har berättat kommer vi att förlägga några av träffarna i en för oss ny lokal. Detta för att Hartwickska Huset inte har möjlighet att hysa oss alla gångerna. Den nya lokalen blir Brukarhuset på Södermannagatan 31 och ligger som Hartwickska också på Södermalm i Stockholm. Lokalen är väl anpassad för vår verksamhet. Många av oss har säkert varit där tidigare och lyssnat på musik eller dansat.

17 mars håller vi årsmöte med allspel i Brukarhuset (kallelse med dagordning etc se sid 4-5).

14 april har vi planerat för en spelträff med en eller två gästspelmän i Hartwickska Huset (Gästbudsalen) S:t Paulsgatan 39 B.

5 maj hoppas vi få besök av Eva Tjörnebo med spelmän som vi har preliminärbokad. Denna gång i Brukarhuset.

Vi räknar med att deltagandet vid vårens träffar blir minst lika stort som under hösten, trots att vi nu växlar mellan lokaler. Håll bara reda på rätt plats och tid (19 - 22).

Styrelsen har ännu inte beslutat om någon ytterligare aktivitet under våren, men kom gärna med förslag på årsmötet. Tidigare har vi besökt både Musikmuséet och Visarkivet i Stockholm.

Lätt att hitta Föreningen Nyckelharpan på nätet

Du som surfar på internet, du tittar väl ofta på Föreningen Nyckelharpan. Det är Anne-Marie Tärnström som sköter om vår förenings hemsida. Där och via länkar till andra intressanta platser på nätet kan du ta del av vad som händer

och har hänt på nyckelharpsfronten.

Adressen till Föreningen Nyckelharpan's hemsida är:

<http://welcome.to/nyckelharpan>

Kallelse till årsmöte i Föreningen Nyckelharpan

Härmed kallas samtliga medlemmar till föreningens årsmöte i anslutning till vårens andra ordinarie onsdagsträff den 17:e mars 1999 kl 19.00 i Brukarhuset, Södermannagatan 31 i Stockholm.

Dagordning:

1. Mötets öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet.
3. Fastställande av röstlängd.
4. Fastställande av fortsatt dagordning.
5. Fråga om mötet utlysts enligt stadgarna.
6. Val av justeringsmän att jämte ordföranden justera protokollet.
7. Styrelsens verksamhetsberättelse med resultat- och balansräkning för det gångna verksamhetsåret samt budget för det nya.
8. Revisionsberättelse samt fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för den tid revisionen avser.
9. Fastställande av kommande års medlemsavgift.
10. Val av styrelse, revisorer, funktionärer och valberedning.
11. Eventuella motioner och propositioner.
12. Årets planer.
13. Övriga frågor.

Styrelsen

Föreningen Nyckelharpan verksamhetsberättelse för år 1998

Föreningen Nyckelharpan är en ideell förening med syfte att främja nyckelharpsspelet och musiktraditioner samt det allmänna intresset för instrumentet. Styrelsen för föreningen har sedan årsmötet den 11 mars 1998 haft följande sammansättning:

Ordförande:	Sture Möllerman
Sekreterare:	Anne-Marie Tärnström
Kassör:	Paul Westman
Ledamöter:	Ingemar Aronsson, Bertil Wettersten
Suppleanter:	Christer Kvarne, Bertil Svensk
Revisorer:	Kjell Wigforss (sammanställande) Björn Kallstenius
Revisorsuppl:	Claus Gomer, Nils Gomer
Övriga funktionärer:	
Matrikelförare:	Bertil Svensk
Valberedning:	Margaretha Malmberg, Claus Gomer

Styrelsen har sammanträtt fem gånger under verksamhetsåret. Ordinarie årsmöte hölls den 11 mars i Hartwickska Huset, S:t Paulsgatan 39B i Stockholm. Därutöver har styrelsen haft informella träffar för utskick av tidningen Nyckelharpan.

Antalet medlemmar den 31/12 1998 var 352 st, 194 fullbetalande och 158 tidningsprenumeranter. Fem nya med-

lemmar har under hösten funnit föreningen och anmält sig via Internet.

Medlemstidningen Nyckelharpan har utkommit med fyra nummer under Sture Möllermans och Anne-Marie Tärnströms redaktörsskap. Följande institutioner erhåller tidningen Nyckelharpan kostnadsfritt: Eric Sahlströms minnesfond, Folklore Centrum, Institutionen för folkmusik vid Musikhögskolan i Stockholm, Svensk tidskrift för musikforskning, Musikvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet, Svenskt musikhistoriskt arkiv, Svenskt visarkiv samt Eric Sahlströmsinstitutet, ESI. Föreningen har även under 1997 sponsrats av Birger Gustafsson AB i form av mycket förmånliga villkor vid tryckning av bl a medlemstidningen.

I samarbete med ABF Södermalm har anordnats spelträffar i Hartwickska Huset onsdagar, kl 19-22.

11 februari med Mats Liljeholm

11 mars Årsmöte och spel

16 april Besök på Musikmuseet, cirka 20 deltagare. Visningen, som hölls av Eva Olandersson, var mycket intressant. Det fanns sedan tid för spel och medhavt fika i museets lokaler.

13 maj Sture Sahlström, Sonja Sahlström och Håkan Larsson från Tobo resp. Uppsala gästade oss.

30 maj Våren avslutades med spelmansstämma på Skansen i samarbete med Sahlströmsfonden, Stockholms Spelmansgille och Uplands Spelmansförbund, då även VM i nyckelharpa gick av stapeln, och samma kväll en fest i Jakobsbergs gård, Bredäng. 33 medlemmar och "respektive" åt god mat, lyssnade till musik och sång, spelade och umgicks. Som gäst hade vi äran att se nykorade världsmästaren på gammelharpa, Björn Björn.

10 september Vid höstens första spelträff, gästades föreningen av Gösta Sandström.

8 oktober spelade och, inte minst, pratade vi om låtar och musik, under Sture Möllermans ledning.

17 oktober, en lördag, ordnade föreningen en heldagskurs i Bandhagens gymnasium med Sigurd Sahlström som lärare. Drygt 20 medlemmar deltog i kursen.

12 november leddes spelträffen av vår medlem Ingemar Skoglund, tillika ordförande i Södermanlands spelmansförbund.

17 november besökte vi svenskt visarkiv, SVA, i Stockholm där arkivchef Märta Ramsten visade och berättade samt spelade upp nyckelharpsinspelningar ur arkivets samlingar. Cirka 25 deltagare.

2 december avslutades året med julfest då föreningen bjöd på förtäring, 28 deltagare. Vi gästades av Gunnar Nordlinder, riksspelman på munspel, och Leif Sällqvist, dragspel. Förutom uppländsk och sörmländsk musik framfördes även sjömansvisor och shanties.

Stockholm i mars 1999

Sture Möllerman
ordf.

Anne-Marie Tärnström
sekr.

Paul Westman
kassör

Ingemar Aronsson Bertil Wettersten
ledamöter

Årsredovisning för 1998

BALANSRÄKNING PER 98 01 01

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder och eget kapital</i>	
Kassa	336	Kapital	58.499
Postgiro	2.560	Årets överskott	20.780
Girokapital	76.383		
	79.279		79.279

RESULTATRÄKNING FÖR 1998

<i>Kostnader</i>		<i>Intäkter</i>	
Porto	10.027	Medlemsavgifter	39.841
Tidningen	1.221	Kursavgifter	5.100
Kontorsmtrl	411	Räntor	1.516
Uppvaktning	300		
Möteskostnader	31.215		
Årets överskott	3.283		
	46.457		46.457

BALANSRÄKNING PER 98 12 31

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder och eget kapital</i>	
Postgiro	14.609	Kapital	79.279
Girokapital	77.799	Skuld till 1999	9.845
		Årets överskott	3.283
	92.408		92.408

Sören fotograferad i Österbybruk av Peter Larsson.

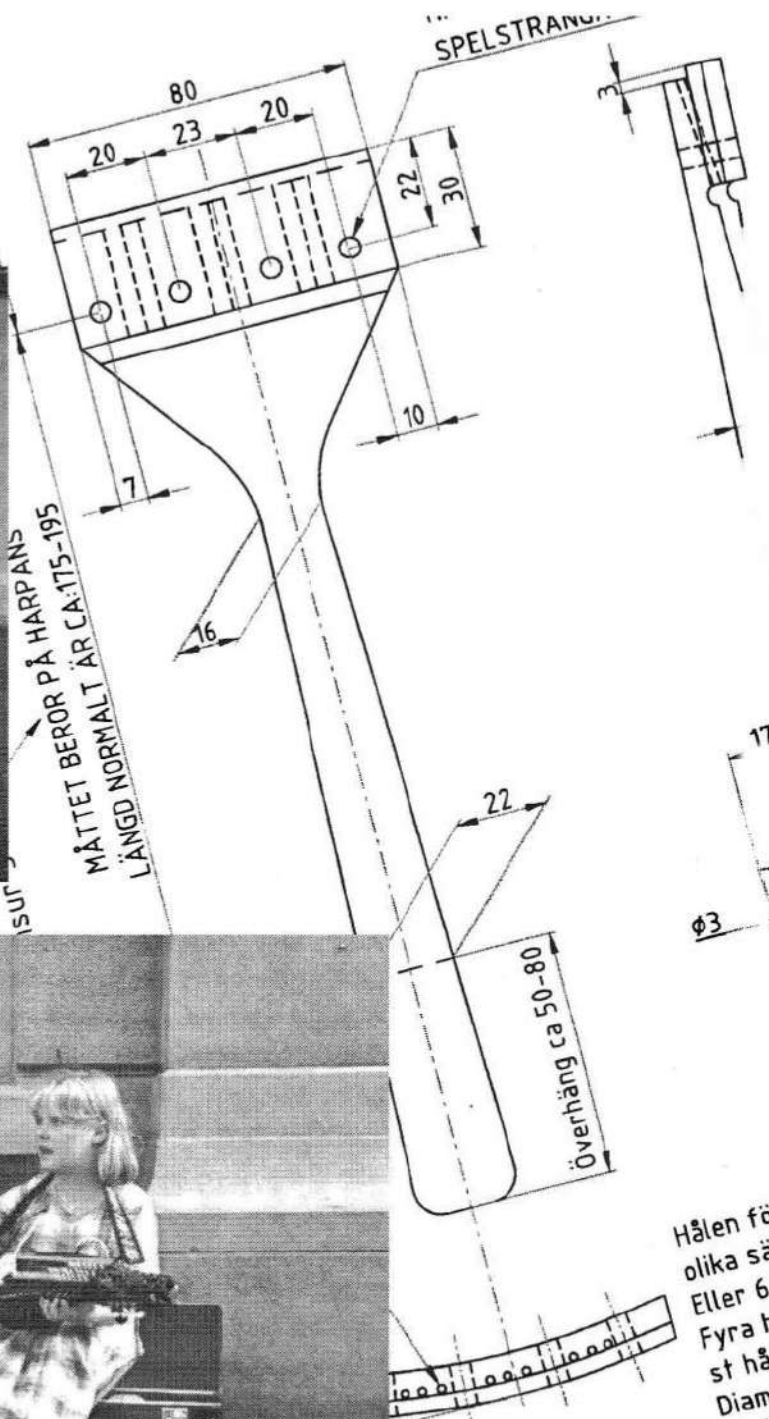

Sören och hans dotter i samspel på en gata i Oslo.
Foto: Eva Gustafsson.

TILL STALL MIN 96

MÅTTET BEROR PÅ HARPANS
LÄNGD NORMALT ÄR CA:175-195

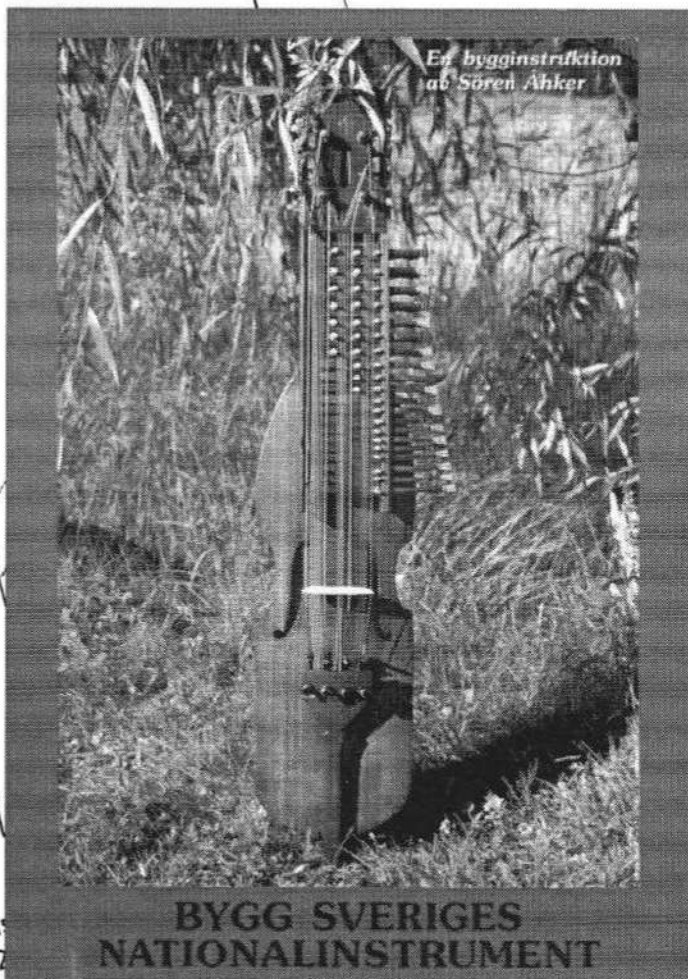
SPELSTRANG

Hålen för
olika sät
Eller 6 s
Fyra hål
st hål
Diamet
strän
hål
melt
str

Itemref	Quantity	LÖNN BOK ELLER ANNAT HÅRT
S.Å	DESIGNED_BY	E.H CHECKED_BY
SÖREN ÅHKER		APPROVED

Ny byggbeskrivning signerad Sören Åhker

Harpbyggaren Sören Åhker i Ilsbo, Hälsningland, har tagit fram ritningar för kromatisk nyckelharpa med tillhörande byggbeskrivning, en omfattande sådan på 35 sidor. Ritningarna är datorritade i ett CAD-program. Vad är ett CAD-program? Sörens egen beskrivning: "Ett cad-program är ett ritprogram där man kan rita och konstruera i princip vad som helst. Det blir väldigt exakt och prydligt det man ritat."

Sören är uppvuxen i Tobo men bor alltså numera i Ilsbo två mil nordväst om Hudiksvall och han har byggt nyckelharpor i ganska exakt sju år. Tidigare har han slöjdat och "mixtrat" (egna ord) en hel del, men att tillverka en nyckelharpa var den största utmaningen han gett sig på när han satte igång 1992.

På hemsidorna på Internet kan man läsa: "Jag började spela på en harpa som jag ärvde efter min morfar. När jag spelat en tid och hört andra harpor märkte jag att min harpa inte hade så bra ljud, så jag beslutade att försöka bygga en som skulle bli bättre. Först byggde jag en till min dotter Natalie, som hon skulle få till sin 8-årsdag, därefter en till mig själv. Dessa första harpor blev riktigt bra. Med min tredje harpa kom jag glädjande nog på en tredje plats vid nyckelharpsbedömningen i Österbybruk."

Vid den senaste utställningen i Österbybruk, sommaren 1998, kom en av Sörens harpor på första plats. Bland dem som spelar på en Åhker-harpa märks Peter Puma Hedlund och Henrik Eriksson. Det går bra att läsa vidare och även se fler bilder av Sören Åhkers harpor på Internet. Där finns även hela innehållsförteckningen till byggbeskrivningen. Priset på ritningar och beskrivning är 500 kronor (introduktionspris).

Adress: Berge 5687, 820 71 Ilsbo.
<http://hem3.passagen.se/ahker>
 eller E-mail: sorenoeva@swipnet.se

Telefon: 0650-74 22 40

Anne-Marie Tärnström

esonans
t ex. 12
hål och två
med 2 och 3 st i varje et
r man växlar mellan 1 och 2 i varje
rn på hålen varierar beroende på
jocklek och antal strängar i varje hål. Borra
så litet som möjligt. Placeringen och antal hål
n spelsträngarna beror också på hur harpan är
igad.

TRÄSLAG	strängh1.dwg	Article No./Reference	SCALE
FILENAME	980429	DATE	
STRÄNGHÅLLARE			
Y_DATE	1.12	Edition	Sheet
		EDITION	SHEET
		4	

C-DURSVALSEN

Av Brodd Albin Johannson, Vika, södra Dalarna

Nedtecknad av Jan Lundqvist efter Sigurd Sahlström
i samband med Föreningen Nyckelharpan's låtkurs
på Bandhagens gymnasium 98 10 17

The musical score consists of eight staves of music in treble clef, 3/4 time signature. The key signature is one sharp (F#), indicating C major. The music is written in a single melodic line. The chords indicated below the staff are: C, G7, C, G7, C, F, C, G7, F, C. The score includes first and second endings, marked with '1.' and '2.' respectively. The first ending leads back to the beginning of the piece, and the second ending leads to a final cadence.

PRÄSTLUNDSBÄCKEN

Polska av Brodd Albin Johansson, Vika, södra Dalarna

Nedtecknad av Peder Jepsson efter Sigurd Sahlström
i samband med Föreningen Nyckelharpans låtkurs
på Bandhagens gymnasium 98 10 17

$\text{♩} = 90$

Ovanstående låtar fick vi bland mycket annat lära oss vid Föreningen Nyckelharpans höstkurs 1998 med Sigurd Sahlström. Två andra låtar från samma tillfälle – Gubbarna i Tobo och Den Fula Polskan – presenterades i förra numret av Nyckelharpan.

KALLE ÅGREN ÄR DÖD

Sågverksarbetaren och spelmannen Karl Johan Ågren i Elinge, Österlövsta, avled den 14 januari.

Kalle föddes 1905 i Lillkärven, Hållnäs, där han fick sin musikaliska fostran av Jan Erik Jansson i granngården. Tillsammans med Jan Erik och Wilhelm Tegenborg spelade han på Lövsta bruks midsommarfester från sitt tionde år till dess han måste flytta bort för att tjäna sitt uppehälle.

Jag mötte Kalle som sjuttioåring: frisk, glad och outtröttlig när det gällde att överföra sin spelmansvisdom till oss ungdomar som hittat honom i vår jakt efter nyckelharpans rötter. Hans repertoar, orörd av modernare tiders manér, hade han direkt efter Lövstagubbarna. Och allt kunde han berätta om. Om livet hemma i Kärven och på Lövsta bruk. Om harpspelaren Karl Anderén. Vilka härliga möten och låtar. Spelet höll han igång till han var över 90, på slutet mest munspel eftersom "det tog så'n tid att stämma harpan".

Nu är han borta, vår älskade Kalle. Men låtarna finns kvar. Och minnena.

Björn Björn

PER GÖSTA HELLSTRÖM (1913-1998)

Gösta var född i Valla, Västland, 1913 och där började han lära sig spela av sin sjutton år äldre bror John när han var kring sex år. Redan i åtta-nioårsåldern spelade de tillsammans till dans på bl. a. Vadbergs loge. Senare blev Oscar Larsson i närliggande Strömsberg den stora idolen. När radion kom i början av trettioalet blev harpan mest hängande på väggen i brygghuset och det skulle dröja ett trettiotal år innan han tog ned den igen. Gösta blev medlem i det nybildade Tierp spelmanslag 1968 och 1970 köpte han en kromatisk harpa av Eric Sahlström. Riksspelman blev han i Leksand 1976 och ett par år senare var han med om att bilda Västlands spelmanslag. Under många år framöver ledde han spelkurser och blev en mycket anlitad spelman av många föreningar. Hans rytmiska gammelharpspel lockade paret Lena och Ingvar Jörpeland att dokumentera detta på sin cd 1997; Slaktar Loberg och Janne i Kärven ...

Bilderna på Kalle Ågren och Gösta Hellström är tagna av Per-Ulf Allmo.

Resultat av litteraturtävling

Tre pristagare i vår jultävling med litterära citat har utsetts. Och vilka pristagare – två stycken hade full pott, alla rätt! Som utslagsfråga användes då citat nummer sju, som var hämtat från Astrid Lindgrens Bullerbyböcker. Den har kommit ut i olika utgåvor och former, men citatet är ursprungligen, första gången tryckt i Mera om oss barn i Bullerbyn, vilket Anita Widell, Sandhult hade svarat.

Anita får en spelmansmugg med spelmän – nyckelharpa och fiol – och dansare på. Två stycken andrapristagare har fått CD:n Örsprång, med Curt Tallroth och Olov Johansson, nämligen Monica Hedelius, Sollentuna och Bengt Larsson, Ramsberg.

De rätta svaren kommer här:

1. Gustaf Fröding Det var dans bort i vägen (ur Gitarr och dragharmonika)
2. Moa Martinson Drottning Grågyllen
3. August Strindberg Hemsöborna
4. Alf Henrikson Alfabetets användning anar aporna aldrig
5. Margit Söderholm Driver dagg faller regn
6. Astrid Lindgren Mera om oss barn i Bullerbyn
7. Astrid Lindgren Madicken

Nu kommer en bonusfråga, som jag fick mig tillsänt från en vän och nyckelharpspelare i USA, Sheila Morris i Denver, Colorado. Hon skriver:

– Det kommer ifrån en av Sveriges mest uppskattade författare – den andra boken i en trilogi.

"På älven utanför det Ekenstediska huset låg ett par stora Klarälspråmar, och på en av pråmarna satt en musikälskande sjöman och spelade bondpolska på en gnällig, hemgjord fiol. Men alla de stackars människorna, som gick och plågades i Ekenstediska trädgården, de lystrade till, för detta var i alla fall dansmusik, och i all hast smög de ut genom trädgårdsporten, och i nästa ögonblick såg man dem svänga om i bondpolska på den tjäriga bottnen av en Klarälspråm."

Undertecknad klarade författaren, men inte boken som citatet är hämtat ur.

Anne-Marie Tärnström

Rätt svar:

Selmar Lagerlöfs trilogi om Charlotte Löwensköld; Löwensköldska ringen.

Boda-Mattes sista dagar.

Det finns väl knappast någon Nyckelharpspelare idag som inte har spelat Boda Mattes polska. En given låt i de flesta uppländska allspel.

Men vem var egentligen denne spelman? Tittar man i Lars Erik Larssons *Uppländske spelmän under 4 århundraden* blir man inte mycket klokare. Där står endast:

Boda-Matte *Nyckelharpa*

Han var från Boda, Films s:n.

En låt finns efter honom: "Boda Mattes polska".

G. Ahlbäck 1979.

När jag besökte Slagsta spelmanssämman i Hallunda Folkets Hus nu i februari träffade jag bl a en spelman som är väl förtrogen med svensk folkmusik och därtill hörande historia och som i sin tur fått följande berättat:

Boda-Matte hade en bror som också spelade. De två levde tillsammans med sin mor i ett gammalt torp. Bröderna spelade bara en enda låt tillsammans. I övrigt hade dom olika repertoar men spelade gärna samtidigt och då helt olika låtar. Ofta med modern sittande mitt i mellan.

Så småningom gick Boda-Mattes mor och sedan även hans bror ur tiden. På frågan om han inte var rädd för att

bli ensam liggande sjuk och bortglömd, svarade han alltid att när den dagen kom skulle han bara tvärdö.

Senare, när ingen hade sett eller hört något från Boda-Matte på ett tag, började folk undra hur det egentligen stod till. Spel-Ville som brukade umgås en del med honom hade heller inte fått något livstecken från torpet. Det var vinter och rysligt kallt.

Var det kanske så att Boda-Matte nu hade gått och tvärdött? Nej, ett så snabbt och önskat slut fick inte denne spelman. Hans ved hade tagit slut och han hade därför fortsatt med att elda upp sina möbler och allt annat brännbart för att kunna hålla den stränga kylan borta från torpet. Så småningom hade han gett upp och frusit ihjäl i sin ensamhet.

Huruvida denna och liknande spelmanshistorier är sanna eller ej kan ofta vara svårt att fastställa. Men i detta fall råder ingen som helst tvekan. *Det är en ren skröna!*

Nyckelharpspelaren Jan Sahlberg – boende i Täby – har idag dragontorpet Boda i sin ägo och kan berätta en hel del om denne Boda-Matte.

Mathias Stolt, som han egentligen hette, var under en tid dragon och bodde på torpet Boda fram till 1894 då han med hustrun flyttade till Sundsvall. Han avled där 13 sept 1924.

Mycket mer om Boda-Matte och hans leverne finns att läsa på internet i en av Jannes mycket intressanta hemsidor. <http://home9.swipnet.se/~w-91971/>

Sture Möllerman

Nyckelharpstämman på Österbybruks Herrgård 18 - 20 juni firar 25 år med stort jubileumsprogram.

Fredag 18 juni inleds Nyckelharpstämman med den traditionella förstämman vid Österbybruks Hembygdsgränd. Kvällen avslutas med midnattskonsert i Brukskyrkan med Leif Alpsjö med vänner. "Fritt ur hjärtat" kallar han sin konsert där han samlar många av sina spelmansvänner.

Nytt för i år under lördagen är ungdomsmästerskapet i Nyckelharpspel som föregås av den traditionella ungdomsstämman. Under eftermiddagen kan du gå på kurser i dans, visor eller spela Wallin/Sahlströmlåtar.

JUBILEUMSKONSERTEN

kl 18.00 i Brukskyrkan samlar många kända spelmän i en hyllningskonsert till nyckelharpan och folkmusiken. Medverkande är bl.a. Sture, Sonia och Sigurd Sahlström, Olov Johansson, Markus Svensson, Niklas Roswall, Ola Hertzberg, Johan Hedin, Henrik Eriksson, Esbjörn och Sture Hogmark, Gösta Sandström, Åsa Södergren, Henry Wallin, Ragnar Berglund, Peter Hedlund, Eva Tjörnebo, Torbjörn Näsbohm, Ingvar och Lena Jörpeland, Åsa Jinder, Mats Wester, Leif Alpsjö, Anders Mattsson, Sven Ahlbäck, Jeanette Jansson, Curt Tallroth, Mats Andersson, Per Gustaf Jernberg, Hasse Gille, Kurt Södergren.
(Med reservation för ändringar.)

Senare under kvällen blir det dans till bl.a. Österby Spelmän, Vildvittrorna, Gotlänningarna och Trollrike Spelmän i Vagnsuset. Traditionsenligt avslutas lördagen vid midnatt med Eva Tjörnebos visstuga i Bruno Liljeforsateljén.

Söndagens höjdpunkt för publik och musiker är spelmanståget genom bruket och allspelet i Herrgårdsparken under ledning av maestro, Hasse Gille. Tid brukar också finnas att beundra årets nyckelharpor som lämnats för bedömning. Söndagseftermiddagen bjuder även på många namnkunniga spelmän från scenen och i buskspelet ute i herrgårdsparken.

Som vanligt avslutas stämman i Brukskyrkan med spelmän från stämman under ledning av Esbjörn och Sture Hogmark.

Under och innan stämman pågår ett antal kurser. Mellan den 16 - 19 juni är det både en spel- och en danskurs för ungdomar. Esbjörn Hogmark har byggkurs mellan 17 - 18 juni och Sture Hogmark har en låtspeleskurs samma tid. Under lördagseftermiddagen pågår även dans, spel och viskurser.

Välkommen till Nyckelharpstämman på Österbybruks Herrgård 18 - 20 juni. Alltid helgen före midsommar!

Program och kursinformation når du på tel: 0295-200 72